

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	ESTANCIAS CLÍNICAS I		Código	651G01035
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	Anual	Terceiro	Obrigatoria	12
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia			
Coordinación	Riveiro Temprano, Socorro	Correo electrónico	socorro.riveiro.temprano@udc.es	
Profesorado	Álvarez Madí, María Ángeles Aristin Gonzalez, Jose Luis Escribano Silva, Mercedes Fernández Vago, Raquel Giménez Moolhuyzen, Esther Lista Paz, Ana Paseiro Ares, Gustavo Raposo Vidal, Isabel Riveiro Temprano, Socorro Robles García, Verónica Rodríguez Romero, Beatriz Sanesteban Hermida, Yolanda Santos Romero, Cipriano Ramón Seijo Ares, Andrea Vivas Costa, Jamile	Correo electrónico	angeles.alvarez@udc.es luis.aristin@udc.es mercedes.escribano@udc.es r.fvago@udc.es e.moolhuyzen@udc.es ana.lista@udc.es gustavo.paseiro@udc.es isabel.raposo.vidal@udc.es socorro.riveiro.temprano@udc.es veronica.robles@udc.es beatriz.romero@udc.es y.sanesteban@udc.es ramon.santos@udc.es a.sares@udc.es j.vivas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Coñecemento da función extra e intra hospitalaria e na atención primaria, realizando a integración do resto do currículo a casos clínicos con aplicación das actuacións e tratamentos fisioterápicos dentro do tratamento xeneral de cada doente. Actuacións dentro da conservación da saúde.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	
Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos; de forma que, ao termo dos estudos, os estudantes saiban aplicalos tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria.	A3 A5 A6 A8 A9 A11 A12 A13 A14 A16 A19	C1

Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos; de forma que, ao termo dos estudos, os estudantes saiban aplicalos tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria. Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais. Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.	A4 A5 A6		
Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos; de forma que, ao termo dos estudos, os estudantes saiban aplicalos tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria. Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais. Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.	A4 A5 A6		
Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde. Diseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.	A3 A7		
Diseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia. Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.	A7 A8		
Avaliar a evolución dos resultados obtidos co tratamento en relación cos obxectivos marcados e elaborar o informe de alta dos coidados de fisioterapia unha vez cubertos os obxectivos propostos.	A9		
Elaborar o informe de alta dos coidados de fisioterapia unha vez cubertos os obxectivos propostos. Levar a cabo as intervencións fisioterapéuticas baseándose na atención integral da saúde que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial. Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se preste atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.	A10 A16 A18		
Proporcionar unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes. Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación dLevar a cabo as intervencións fisioterapéuticas baseándose na atención integral da saúde que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial. e a saúde.	A11 A12 A16		C7
Proporcionar unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes. Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde. Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais. Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se preste atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios. Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais. Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para ou exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. Valorar criticamente ou coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver vos problemas cos que deben enfrontarse. Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e ou desenvolvemento tecnolóxico non avance socioeconómico e cultural da sociedade.	A11 A12 A13 A18 A19		C1 C3 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas

MÓDULO I:

Unidad docente asistencial III, Fisioterapia Neuroloxía, sistema nervioso central.

Unidad docente asistencial VIII, Fisioterapia Neuroloxía del sistema nervioso periférico.

Unidad docente asistencial VI, Fisioterapia en os maiores

Fisioterapia Neuroloxía:

Análisis do Movemento normal. Mecanismo de Control Postural.

Valoración en Fisioterapia Neuroloxía.

Historia da Fisioterapia de un doente con afectación del SNC.

Tratamento postural en un doente con afectación del SNC

Técnicas de fisioterapia basándose en el Concepto Bobath en doentes con afectación do SNC.

Método Brunnstrom.

Síndrome do hombro doloroso en doentes hemipléjicos.

Tipos de marcha

Reeducación da marcha

Recuerdo do sistema nervioso periférico: nervios espinales y craneales.

Lesiones do sistema nervioso periférico. Nervios raquídeos o espinales: patologías de mayor prevalencia

Síndromes radicales compresivos

Cervicobraquialgias, dorsalgias y lumbociatalgias

Síndromes compartimentales do membro superior e inferior

Neuropatías periféricas.

Polineuritis desmielizante: Guillain-Barré.

Neuropatías axonales: metabólicas, carenciales, vasculares..

Enfermedades do nervio facial

Enfermedades do nervio trigémino

Síndromes de compresión de los pares craneales

Fisioterapia nos maiores

Valoración integral do adulto maior e identificación dos problemas principais.

Abordaje por sistemas. Pluripatología.

Definición de objetivos a corto plazo a nivel individual y grupal con fines preventivos y/o terapéuticos dirixidos a la población maior.

Elaboración e execución do plan de intervención preventivo/terapéutico individual o grupal (dentro y fuera del agua).

-Abordaxe do adulto maior con deterioro cognitivo, síndromes osteoarticulares, síndromes de inmovilidad y enfermedades neurológicas.

-Abordaje do adulto maior en un programa de revitalización en suelo y en piscina.

<p>MÓDULO II:</p> <p>Unidad docente asistencial II, Exercicio terapéutico para la prevención y el tratamiento do dolor de espalda.</p> <p>Unidad docente asistencial VII, Fisioterapia en reumatoloxía.</p>	<p>Exercicio terapéutico:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificación das principais probas da valoración do dolor, e da incapacidade funcional e da exploración física e aplicación a un caso clínico. - Identificación dos principais obxetivos do exercicio terapéutico endoentes con dolor de espalda mecánico y/o con alteraciones da estática de la columna vertebral. - Aplicación grupal das diferentes modalidades de exercicio terapéutico a doentes con dolor de espalda mecánico y/o con alteraciones da estática da columna vertebral. - Evidencia científica: recomendaciones sobre o enfoque activo na prevención e tratamento do dor de espalda <p>Fisioterapia en reumatoloxía:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enfermedades de mayor prevalencia - Reumatismos metabólicos - Reumatismos de partes blandas - Tratamiento de fisioterapia secundario a las secuelas quirúrgicas de los pacientes intervenidos de patología reumática.
<p>MÓDULO III:</p> <p>Unidad docente asistencial I, Fisioterapia respiratoria.</p>	<p>Estudio da historia clínica do doente e posterior valoración fisioterápica do mesmo, manexando os recursos que le son propios: análisis do signos e síntomas, patrón ventilatorio, espirometría e outras probas funcionales (presiones musculares, ej), test simples de tolerancia al esfuerzo, análisis gasométrico y/o pulsioximétrico, análisis dos ruidos pulmonares (auscultación, percusión).</p> <p>Establecimiento do patrón ventilatorio dominante (obstrutivo vs restrictivo).</p> <p>Elaboración da historia de fisioterapia.</p> <p>Aplicación de un protocolo de permeabilización bronquial basado no uso das ondas de choque, variaciones do xlujo aéreo e presión espiratoria positiva con integración da aerosolterapia dentro do tratamento de permeabilización. O protocolo se realizará da maneira adaptada a o doente prequirúrgico de riesgo, postquirúrgicos colonizados o que se infectan, no doente bronquiectásico y otras patologías hipersecretoras.</p> <p>Aplicación dun protocolo de cinesiterapia respiratoria no doente quirúrxico restrictivo.</p> <p>Indicación dos diferentes sistemas de espirometría</p>
<p>MÓDULO VI:</p> <p>Unidad docente asistencial V, Fisioterapia del deporte.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Papel do fisioterapeuta no ámbito do deporte, adaptado a diferentes idades 2.-Intervención nas disfunciones do membro inferior.<ol style="list-style-type: none"> a) Fisioterapia nas lesions de rodilla b) Tratamiento fisioterápico nas lesiones de pié y tobillo 3.-Disfunciones del miembro superior, principalmente complejo articular del hombro 4.-Fisioterapia en patología deportiva raquis y pelvis
<p>Unidad docente asistencial IV, Fisioterapia en Atención primaria y Comunitaria.</p>	<p>Papel do fisioterapeuta no ámbito da atención primaria e comunitaria.</p> <p>Valoración funcional e psicosocial, considerando os aspectos ambientais, psicosociales e personales.</p> <p>Definición dos obxetivos da salud a nivel individual, grupal e comunitario, tanto a corto plazo, como a medio y largo plazo de cara a la mejora da funcionalidade e da calidade.</p> <p>Planificación e desarrollo actividades grupales e individuales de tipo ambulatorio e comunitario con fin preventivo y/o terapéutico así como de carácter comunitario, para as persoas con necesidades de salud prevalentes, como labor asistencial y comunitaria de la fisioterapia en atención primaria (AP).</p>

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Seminario	A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A16 A18 A19 C1 C6 C7 C8	8	2	10
Prácticas clínicas	A19 A18 A16 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A8 A7 A6 A5 A4 A3 C1 C3 C6 C7 C8	232	0	232
Proba clínica	A19 A18 A16 A14 A10 A9 A8 A7 A6 A5 A4 A3 C1 C3	3	22	25
Portafolios do alumno	A5 A7 A9 A10 A12 A19 C1 C3 C6	0	30	30
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade ou estudo dum tema. caracterizado pola discusión, a participación a elaboración de documentos
Prácticas clínicas	Correspóndese co a clase clinica: ou profesor transmite ou seus coñecementos e as destrezas clínicas a ou estudante en experiencias reais con ou obxectivo de garantir que vos discentes adquiren a necesaria competencias clínica, que se inicia en terceiro curso e complementábase no cuarto curso.
Proba clínica	Proba que se realiza á cabeceira do doente, na que o alumno reproduce de forma práctica a actuación clínica necesaria para realizar un diagnóstico ou tratamento específico en relación ao proceso funcional que presente o doente
Portafolios do alumno	Consiste na elaboración por parte do alumno dá cartafol de aprendizaxe clínico, como elemento integrador e eixo vertebrador do aprendizaxe que engloba o diverso material que ou alumno elaborou, froito das tutorías, sesións clínicas, seminarios, lecturas, busquedas bibliográficas, historias clínicas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba clínica Portafolios do alumno Prácticas clínicas	<p>Correspóndese coa clase clinica: o profesor transmite os seus coñecementos e destrezas clínicas ao estudante en experiencias reais co obxectivo de garantir que os discentes adquiren as necesaria competencias clínica, que se inicia en terceiro curso e complementábase no cuarto curso.</p> <p>Consiste na realización dunha proba clínica para valorar a competencia clínica adquirida. Esta avaliación realízase a pé de cama, polos profesores de cada unidade docente asistencial, avaliasen a integración de coñecemento teórico-práctico, solución de novos problemas, destrezas, habilidades, actitudes e a cualificación corresponde ao 40%da cualificación total.</p> <p>Consiste na elaboración por parte do alumno do cartafol de aprendizaxe clínica, como elemento integrador e eixo vertebrador da aprendizaxe que engloba o diverso material que o alumno elaborou, froito das tutorías, sesións clínicas, seminarios, lecturas, busquedas bibliográficas, historias clínicas.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba clínica	A19 A18 A16 A14 A10 A9 A8 A7 A6 A5 A4 A3 C1 C3	La evaluación da proba clinica computa el 40%	40
Portafolios do alumno	A5 A7 A9 A10 A12 A19 C1 C3 C6	La evaluación del portafolio computa en la evaluación continuada con un 20%	20
Seminario	A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A16 A18 A19 C1 C6 C7 C8	La evaluación del seminario se contempla dentro de la evaluación continuada con un 5%	5
Prácticas clínicas	A19 A18 A16 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A8 A7 A6 A5 A4 A3 C1 C3 C6 C7 C8	La avaliación das practicas clinicas computa dentro da evaluación continuada con un 35%	35

Observacións avaliación

A asistencia a la clase práctico-clinica e moi recomendable e a no asistencia a mesma, debe de estar moi xustificado e podra impedir a valoración continuada.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Antonello M. (2002). Fisioterapia respiratoria. Del diagnóstico al proyecto terapéutico. Madrid: ED Medica panamericana - Giménez M., Vergara P. (2001). Prevención y Rehabilitación en Patología Respiratoria Crónica. Fisioterapia , entrenamiento y cuidados respiratorios. . Madrid: Ed.Medica Panamericana - Güell R., Lucas P. (2001). Madrid: Medical & Marketing Communications. Madrid: Medical & Marketing Communications - Jull et al. (2009). Latigazo cervical, cefalea y dolor en el cuello. . Amsterdam:Ed. Elsevier - Greenman P. (2005). Principios y Práctica de la Medicina Manual. Buenos Aires: 3ª Ed Medica Panamericana - Stokes, M (2006). Fisioterapia en la rehabilitación neurológica. Madrid 2ª Ed Elsevier - Harvey, (2010). Tratamiento de la lesión medular. Guía para fisioterapeutas. . Barcelona: Elsevier - Paeth, B (2006). Experiencias con el concepto Bobath. Fundamentos, tratamientos y casos. . 2ª Ed Madrid: Panamericana - Martínez A (coord.). (2008). Fisioterapia en atención primaria. Madrid: Síntesis - Martín Zurro A, Cano Pérez JF. (). Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica.. Madrid: Ediciones Doyma - Costa M, López E. (1998). Educación para la Salud. Una estrategia para cambiar los estilos de vida.. Madrid: Pirámide - Bahr, R., Maehlum, S (2007). Lesiones deportivas. Diagnóstico, tratamiento y rehabilitación.. Madrid: Panamerican - Stanitski, Carl. L. (2004). Lesiones deportivas en la edad escolar.. The orthopedic clinics of north América (Edición española). Madrid: Panamericana - Kolt, Gregory S., Snyder-Mackler L (2004). Fisioterapia del deporte y ejercicio físico. . Madrid: Elsevier - David, Carol. LLoyd BA, Jill. (2000). Rehabilitación Reumatológica. Madrid ? España: Harcourt,. S.A - Alegre Alonso C. (2001). Fisioterapia en Reumatología. Madrid: Ed. Asetip SL - Juan Carlos Duró Pujol (2010). Reumatología clínica. Barcelona: Ed Elsevier - Meliá Oliva, José Francisco y Valls Barberá, Manuel A. (1998). Fisioterapia en las lesiones del sistema nervioso periférico. . Ed Sintesis - Snell (2006). Neuroanatomía clínica. 6aed, Madrid: Lippincott William & Wilkins-Panamerican S.A. - Barral, Jean-Pierre (2009). Manipulaciones de los nervios periféricos. Elsevier: Masson - (). .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

ANATOMÍA I E HISTOLOXÍA/651G01001
 ANATOMÍA II/651G01002
 CINESITERAPIA XERAL/651G01005
 VALORACIÓN FUNCIONAL E PSICOSOCIAL/651G01007
 FISIOTERAPIA XERAL/651G01008
 BIOMECÁNICA/651G01009
 PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA I/651G01011
 CINESITERAPIA: BASES DO EXERCICIO TERAPÉUTICO/651G01013
 FISIOTERAPIA MANUAL E OSTEOPÁTICA I/651G01014
 FISIOTERAPIA NAS ALTERACIÓNS ESTÁTICAS E DINÁMICAS DO RAQUIS/651G01015
 FISIOTERAPIA NEUROLÓXICA E PSICOMOTRIZ/651G01016
 FISIOTERAPIA RESPIRATORIA/651G01017

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA II/651G01018

FISIOTERAPIA MANUAL E OSTEOPÁTICA II/651G01019

REHABILITACIÓN CARDIO-RESPIRATORIA E VASCULAR/651G01020

FISIOTERAPIA NAS DISCAPACIDADES NEUROLÓXICAS E DA VEXEZ/651G01021

FISIOTERAPIA NAS DISFUNCIÓNS DO APARELLO LOCOMOTOR/651G01024

Materias que continúan o temario

ESTANCIAS CLÍNICAS II/651G01036

Observacións

Recoméndase traballar a materia de forma gradual, a realización simultánea do portafolio; e facer uso das titorías. Levar o estudo, interrelacionándoo coa materia teórico-práctica, facendo un esforzo de integración. Realizar o traballo de forma concienzuda para poder aproveitar a ferramenta de estudo.

Tambén recorda a importancia da presenza, da confidencialidade da información clínica, e a dedicación a ou doente. Acudir as clases non é o mesmo que participar de forma respectuosa, e considerando a persoa desde a perspectiva biopsicosocial, tendo en conta as súas expectativas, medos, incertezas, coñecementos, e capacidades.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías